PATVIRTINTA
Tauragės lopšelio-darželio „Ąžuoliukas“
direktoriaus 2019 m. lapkričio 20 d., įsakymu Nr. V-129

TAURAGĖS LOPŠELIS–DARŽELIS „ĄŽUOLIUKAS“ PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI MODELIO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lopšelio-darželio pagalbos teikimo vaikui modelio aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis:

1.1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ;

1.2. Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu;

1.3. Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 02 d. įsakymu Nr. V-319 ;

1.4. Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017-08-30 įsakymu Nr. V-657;

2. Šis **Aprašas reglamentuoja** lopšelio-darželio darbuotojų - auklėtojų, socialinio pedagogo, logopedo, specialiojo pedagogo, psichologo, visuomenės sveikatos specialisto, auklėtojų padėjėjų (darbui su specialiųjų poreikių vaikais), lopšelio-darželio vadovų veiklą, susijusią su vaiko socialinių, pedagoginių, specialiųjų, psichologinių poreikių tenkinimu bei lygių galimybių sudarymu, leidžiančių didinti ugdymo(-si) veiksmingumą ir pasiekimų pažangą.

3. Aprašas nustato vaikų švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias vaikui įgyvendinti teisę į ugdymą(si) ir lygias galimybes.

4. Pagalbos tikslai:

4.1. padėti įgyvendinti vaikų teisę į ugdymą(si) pagal galimybes ir poreikius;

4.2. užtikrinti veiksmingą vaikų ugdymą(si) lopšelyje-darželyje;

4.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei vaikų saugumui lopšelyje-darželyje.

5. Pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti vaikų saugumą lopšelyje-darželyje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių vaikai negali lankyti lopšelio-darželio;

5.3. užtikrinti vaikų ugdymą(si) pagal lopšelio–darželio „Ąžuoliukas“ ikimokyklinio ugdymo programą „Vėjo malūnėlis“.

5.4. sudaryti sąlygas gabių vaikų ugdymui(-si);

5.5. padėti vaikui adaptuotis ir socializuotis lopšelyje-darželyje;

5.6. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę, logopedo pagalbą.

6. Pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam vaikui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems vaikams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiškumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos vaikui teikimo formomis;

6.4. decentralizacija - šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

6.5. individualumas - pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus vaiko problemas;

6.6. veiksmingumas - remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

6.7. konfidencialumo – informacija, susijusia su sprendžiama vaiko ir jo šeimos problema, dalijamasi atsakingai – ji neskleidžiama ir neplatinama su vaiko atvejo sprendimu nesusijusiems asmenims.

II. PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. **Pagalbos gavėjai** - lopšelio-darželio vaikai, pedagogai, vaikų tėvai.

8. **Švietimo pagalbos teikėjai** - mokytojai, logopedas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, lopšelio-darželio vadovai.

9. **Švietimo pagalbos formos:**

9.1. individualus darbas su vaiku:

9.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;

9.1.2. besiugdančio pagal Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą (jei kyla sunkumų);

9.1.3. besiugdančio pagal Tauragės lopšelio-darželio „Ąžuoliukas" programą „Vėjo malūnėlis";

9.1.4. iškilus individualioms problemoms.

9.2. individualus darbas, darbas su grupe:

9.2.1. ugdymo proceso dalyvių komandinis darbas;

9.2.2. konsultacijos;

9.2.3. darbas su gabiais vaikais;

9.2.4. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;

9.2.5. logopedo, socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo, psichologo individualūs, grupiniai užsiėmimai;

9.2.6. sveikatinimo veiklos vykdymas.

9.3. darbas su vaiko šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:

9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(-si) procesui;

9.3.2. tėvų (globėjų/rūpintojų) ir lopšelio-darželio bendradarbiavimo stiprinimas.

9.4. darbas su lopšelio-darželio bendruomene:

9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;

9.4.2. savivaldos aktyvinimas.

9.5. darbas su socialiniais partneriais (policija, Tauragės PPT, ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas (vaiko, vaikų grupės, auklėtojų, tėvų (globėjų/rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir ugdymosi erdvėje, padedant ugdytis, tinkamai elgtis, geriau pažinti save ar pasiruošti mokyklai);

10.2. ugdymo diferencijavimas vaikui ar vaikų grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių tiek ugdymosi problemų turinčių vaikų ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas - ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos, saugaus elgesio įgūdžiai;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. pagalbos komandos telkimas lopšelyje-darželyje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius) siekiant sėkmingai spręsti vaikų problemas.

III. PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Ikimokyklinio ugdymo mokytojas teikia pagalbą savo grupės vaikams:

11.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda;

11.2. siekia pažinti vaikų poreikius, polinkius, interesus, gabumus, individualizuoja ugdymo(si) procesą, siekia kiekvieno vaiko pasiekimų pažangos.

11.3. domisi ir rūpinasi vaikų sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

11.4. suteikia vaikui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

11.5. bendradarbiauja su pagalbos vaikui, visuomenės sveikatos specialistais;

11.6. informuoja tėvus (globėjus/rūpintojus) apie iškylančias problemas;

11.7. padeda vaikui spręsti psichologines, socialines, bendravimo, ugdymo(si) ir kt. problemas;

11.8. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

11.9. veiksmingai bendradarbiauja su lopšelio–darželio Vaiko gerovės komisija.

12. Pagalbos vaikui specialistai teikia specialiąją pedagoginę pagalbą:

12.1. specialioji pedagoginė pagalba teikiama, kai ją skiria lopšelio-darželio Vaiko gerovės komisija ar Tauragės PPT, tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimu;

12.2. specialiosios pedagoginės pagalbos vaikams teikėjai lopšelyje-darželyje - logopedas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, psichologas, visuomenės sveikatos specialistas;

12.3. specialioji pedagoginė pagalba vykdoma, kai pagalbos gavėjų sąrašą VGK pirmininkas suderina su Tauragės PPT ir sąrašą patvirtina direktorius;

12.4. Specialiųjų poreikių vaikų, kuriems nenustatomas pasiekimų pažangos pokytis, VGK tėvams gali pasiūlyti kreiptis į Tauragės Pedagoginę - psichologinę tarnybą (PPT), kur bus įvertinti ugdymosi sunkumai ir gautos rekomendacijos ugdymui;

12.5. Tėvams galima privačia tvarka kreiptis į specialistus, informuojant apie tai lopšelio-darželio grupės mokytoją, Vaiko gerovės komisiją, direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie vaikui teikiamą pagalbą.

12.6. Visa informacija apie vaikui teikiamą kitų specialistų pagalbą, nesančių lopšelyje-darželyje, taip pat apie individualios pagalbos vaikui planą, aptariama Vaiko gerovės komisijos (VGK) posėdžiuose ir protokoluojama.

13. Visuomenės sveikatos specialistas - dirba bendradarbiaudamas su lopšelio-darželio bendruomene: grupių auklėtojomis, darželio pagalbos specialistais, tėvais, socialiniais partneriais; Tauragės PPT ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

13.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojoms, vaikams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą vaikų sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

13.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą lopšelio-darželio bendruomenei (stenduose, tėvų susirinkimuose, renginiuose, interneto svetainėje ir pan.);

13.3. inicijuoja ir dalyvauja lopšelio-darželio sveikatinimo projektų (programų) rengime ir įgyvendinime;

13.4. teikia pagalbą vaikams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

13.5. dalyvauja organizuojant vaikų maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;

13.6. dalyvauja VGK, lopšelio-darželio darbo grupėse, sprendžiančiose vaikų psichologines, adaptacijos ir socialines problemas.

14. Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija (VGK):

14.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą vaikams, mokytojams, vaikų tėvams (globėjams/rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui(si) aplinkos kūrimą;

14.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

14.3. rengia Vaiko gerovės komisijos veiklos planus, juos įgyvendina;

14.4. konsultuoja tėvus, analizuoja specialiųjų poreikių vaikų pasiekimų pažangos pokytį, numato priemones pasiekimų gerinimui;

14.5. mokyklos vaiko gerovės komisija turi teisę kreiptis į vaiko teisių apsaugos skyrių, kai vaiko tėvai (globėjai, rūpintojai) neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų gauti reikalingą pagalbą;

14.6. vaiko gerovės komisija sprendžia problemas trukdančias vaiko ugdymosi procesui;

14.7. bendradarbiauja ir konsultuoja lopšelio–darželio bendruomenę pagalbos teikimo ir gavimo klausimais.

15. Socialinis pedagogas:

15.1. kartu su kitais specialistais vertina socialinės pedagoginės pagalbos vaikui poreikius, konsultuoja vaikus, jų tėvus (globėjus/rūpintojus), bendruomenę socialinių pedagoginių problemų sprendimo ir pagalbos teikimo klausimais;

15.2. numato socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui būdus bei formas bendradarbiaudamas su mokytoju, tėvais, kitais pagalbos specialistais;

15.3. šviečia bendruomenę socialinės pedagoginės pagalbos teikimo, prevencijos, pozityviosios socializacijos klausimais;

16. Logopedas:

16.1.įvertina vaikų kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, specialiuosius ugdymosi poreikius;

16.2. siūlo skirti specialiąją pedagoginę pagalbą vaikams, turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų;

16.3. bendradarbiaudamas su mokytojais, tėvais (globėjais, rūpintojais) numato pagalbos teikimo tikslus ir uždavinius, jų pasiekimo būdus ir metodus ir juos taiko;

16.4. šalina specialiųjų poreikių mokinių kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus;

16.5. padeda mokytojams pritaikyti vaikams, kuriems paskirta specialioji pedagoginė pagalba, ugdymo turinį ir priemones;

16.6. padeda mokytojoms rengti vaikų, kuriems paskirta specialioji pedagoginė pagalbą, ugdymo programą;

16.7. konsultuoja mokytojus, specialiųjų vaikų tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kitus asmenis, tiesiogiai dalyvaujančius ugdymo procese, specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikimo klausimais;

16.8. rengia ir naudoja specialiosios pedagoginės (logopedinės) pagalbos teikimo procese specialiąsias mokymo priemones, skirtas specialiųjų poreikių mokinių kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų lavinimui;

16.9. dalyvauja lopšelio-darželio Vaiko gerovės komisijos darbe, lopšelio-darželio direktoriaus sudarytų darbo grupių ir komisijų veikloje;

16.10. konsultuoja lopšelio-darželio bendruomenę aktualiais kalbos raidos, kalbos neišlavėjimo ar sutrikimų prevencijos ir jų šalinimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių vaikus.

17. Specialusis pedagogas:

17.1. teikia specialiąją pedagoginę pagalbą vaikams, turintiems intelekto sutrikimų, specialiųjų pažinimo sutrikimų, emocijų, elgesio ir socialinės raidos sutrikimų, lėtinių somatinių ir neurologinių sutrikimų, kompleksinių sutrikimų ir ribotą intelektą turintiems vaikams;

17.2. atlieka pedagoginį vaiko vertinimą, nustato vaikų žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms;

17.3. rengia sutrikusių funkcijų lavinimo individualiąsias ugdymo rekomendacijas;

17.4. padeda specialiųjų poreikių vaikams įsisavinti ugdymo turinį (specialiojo pedagogo kabinete ar grupėje), lavina sutrikusias jų funkcijas atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų poreikių vaiko gebėjimus ir ugdymo galimybes;

17.5. esant reikalui dalyvauja grupės veikloje, padeda specialiųjų poreikių vaikui adaptuotis grupėje, įsitraukti į bendrą grupės veiklą, skatina bendravimą su kitais vaikais;

17.6. konsultuoja pedagogus, kaip pritaikyti specialiųjų poreikių vaikams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, parinkti tinkamus ugdymo būdus ir metodus, pritaikyti ir/ar individualizuoti ugdymo programas.

17.7. teikia metodinę pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, juos konsultuoja specialiųjų poreikių vaikų ugdymo klausimais.

17.8. bendradarbiauja su pedagogais, specialiųjų poreikių vaikų tėvais, kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, Tauragės pedagoginės psichologinės tarnybos specialistais, dalyvauja VGK veikloje.

18. Psichologas:

18.1. įvertina vaiko galias ir sunkumus, raidos ypatumus, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, vaiko brandumą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą;

18.2. bendradarbiauja su mokytoju, specialiuoju pedagogu, logopedu, socialiniu pedagogu ir kitais su vaiku dirbančiais specialistais, numatant ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus, dalyvauja VGK veikloje;

18.3. konsultuoja psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius vaikus, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) šių problemų sprendimo klausimais;

18.4. rengia individualias rekomendacijas mokinio psichologinėms, asmenybės ir ugdymosi problemoms spręsti;

18.5. šviečia mokyklos bendruomenę vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais;

19. Mokytojo padėjėjas (darbui su specialiųjų poreikių vaikais);

19.1. bendradarbiaujant su mokytoju, logopedu, specialiuoju pedagogu, psichologu, socialiniu pedagogu, visuomenės sveikatos specialistu, tėvais numato ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus bei pagalbos vaikams teikimo metodus;

19.2. kuria stimuliuojančią, funkcionalią, dinamišką, psichologiškai ir fiziškai saugią ugdymo (si) aplinką ir gerą grupės mikroklimatą;

19.3. padeda vaikui (vaikų grupei):

19.3.1. orientuotis ir judėti aplinkoje, susijusioje su ugdymu (si), lopšelyje-darželyje ir už jo ribų ugdomosios veiklos ir kitos veiklos, renginių, išvykų metu;

19.3.2. apsitarnauti, pavalgyti, pasirūpinti asmens higiena;

19.3.3. įsitraukti į ugdomąją veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauti:

19.3.4. paaiškina mokytojo skirtas užduotis ir talkina jas atliekant;

19.3.5. padeda atlikti kitą su ugdymu(si), savitarna, savitvarka, maitinimu (si) susijusią veiklą;

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Specialiųjų poreikių vaikų ugdymosi pasiekimai nuolat stebimi ir analizuojami, pažangos pokytis aptariamas su pagalbos specialistų komanda, tėvais VGK.

21. Pageidavimus, pasiūlymus dėl pagalbos vaikui teikimo vaiko tėvai (globėjai/rūpintojai) žodžiu ar raštu gali pareikšti lopšelio-darželio direktoriui, direktoriaus pavaduotojui ugdymui, ikimokyklinio ugdymo mokytojoms, aptarti VGK, Darželio taryboje.

PRITARTA:
Mokytojų tarybos 2019-11-11 protokolas Nr. MT -7
Daželio tarybos 2019 -11- 14 protokolas Nr. DT-3